

تشریح الأصول
فی شرح
کفاية الأصول

(مرحوم آخوند خراسانی (رض)

جلد اول

(باب الألفاظ)

شرح: شیخ حسن ناصریان دامغانی

www.ketab.ir

ناصریان دامغانی، حسین
تشریح الاصول فی شرح کفایه الاصول: جلد اول، باب الفاظ / شرح
حسین ناصریان دامغانی. - قم: دفتر نشر نویداسلام، ۱۳۹۱.
۶۳۲ ص.

ISBN ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۹۸-۶

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا.
۱. آخوند خراسانی، محمدکاظم بن حسین، ۱۲۵۵-۱۳۲۹ ق. کفایه
الاصول - نقد و تفسیر. ۲. اصول فقه شیعه. الف. آخوند خراسانی،
محمد کاظم بن حسین، ۱۲۵۵-۱۳۲۹ ق. کفایه الاصول. شرح. ب. عنوان.
۷۰۲۸ ک ۲ / آ ۱۵۹ / ۸ BP ۲۹۷ / ۳۱۲

• نشانی قم: خیابان امام، پاساژ قدس، طبقه همکف، پلاک ۱۱۱، تلفن: ۷۷۴۳۴۶۲

* تشریح الاصول فی شرح کفایه الاصول *

جلد اول

باب الفاظ

مؤلف: شیخ حسین ناصریان دامغانی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

تاریخ و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱

چاپ: نویداسلام قم (۷۳۰۱۵۸۱)

ناشر: دفتر نشر نویداسلام (۷۷۴۳۴۶۲)

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۹۸-۶

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۶-۰۹۸-۶

«حق چاپ برای ناشر محفوظ است»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه:

قال الله تبارك و تعالی:

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ^(۱)

ترجمه: خداوند آنها را که ایمان آورده‌اند و کسانی را که از علم بهره دارند درجات عظیمی می‌بخشد و خداوند به آنچه عمل می‌کنید آگاه است.

خداوند در پیر فراگیری مسائل شریعت و دین، حیات طیبه را نصیب بزرگان دین نمود و این حیات «صالحات ثابت و فرعها فی السماء» و آنجا (توتی اکلها کلّ حین باذن ربّها)^(۲) می‌باشد، و چون وارث پیامبرانند مثل آنان علوم الهی را از خود به ارث می‌گذارند و لذا علمائی که به این مرتبه از علوم الهی دست یافتند از خود سرچشمه‌های جاودانی به یادگار گذاشتند که از آن علوم، طالبان علم بهره می‌گیرند. مرحوم آخوند خراسانی (رض) از برجستگان و طلاب داران، از این علمای دین است که از خود کتب گرانقدری را به یادگار گذاشته که مهم‌ترین و مشهورترین اثر آن حضرت دو جلد کتاب شریف - کفایة الأصول - است که دهها سال به عنوان کتاب درسی در حوزه‌های علمیّه در سطوح عالیّه تدریس می‌شود.

محتوای این کتاب ارزشمند که مباحث علم اصول فقه را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده آنقدر گراستگ است که نه تنها به عنوان کتاب درسی در سطوح عالیّه حوزه‌های علمیّه تدریس می‌شود بلکه بسیاری از مراجع بزرگوار تقلید در درس خارج اصول خود، متن آن کتاب شریف را به عنوان راهبرد درس خود قرار می‌دهند.

مرحوم آقای آخوند خراسانی (رض) علاوه بر آثار علمی که ذکر مختصری درباره کتاب اصولی آن حضرت بیان گردید، از پیشگامان نهضت مشروطه بودند که هدف آن مبارزه با خودکامگی و استبداد شاهان آن زمان بود که حاکم بر ایران شیعه بودند، و همچنین حکم ایشان بر لزوم جهاد علیه روسها مشهور است که به اتفاق علمای نجف بناء گذاشتند که در روز بیستم ذی الحجة برای هجرت به ایران و مبارزه مستقیم با روسها که آن زمان مقداری از خاک مقدس ایران اسلامی را اشغال کرده بودند، حرکت نمایند و به مردم مسلمان شیعه عراق اعلام نمایند، اما مع الأسف در شب بیستم ذی الحجة (۱۳۱۹ هجری قمری) که در روز آن بناء بر هجرت گذاشته بود دار فانی را وداع می‌کند و بسیاری از بزرگان اعتقادشان بر این است آن حضرت را مسموم نمودند. لذا مرحوم آقای آخوند (رض) مصداق آیه شریفه (مِنْ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ ضَلُّوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ)^(۱) گردید و انشاء الله خداوند ایشان را با امام حسین (علیه السلام) را عايش محشور فرماید (عاش سعيداً و مات سعيداً)^(۲)

در این راستا ما خداوند را شکر گزاریم که در فقه کبری کتاب شریف کفایة الأصول توفیق حضور در درس مرحوم حضرت آیه الله محمد تقی ستوده (رض) و استماع بیانات شیوای مرحوم حضرت آیه الله العظمی فاضل لنکرانی (رض) در بیان مطالب این کتاب ارزشمند را، نصیبمان فرمود و همچنین توفیق حضور در درس خارج اصول حضرت آیه الله العظمی مکارم شیرازی (حفظه الله) را که متن کفایة الأصول را به عنوان راهبرد درس اصول خود قرار داده بود حاضر گشتیم و در مجموع توانستیم بهره‌ای از این کتاب شریف برگیریم.

به شکرانه این توفیق الهی بر آن شدیم تا آنجا که می‌توانیم نسبت به بیان و توضیح مطالب این کتاب شریف تلاش نمائیم. لذا کتاب حاضر شرح باب الفاظ کفایة

۱- سورة احزاب آیه ۲۳.

۲- کتاب گروهی از دانشمندان شیعه آیه الله اسنادی صفحه ۳۴۰ و ۳۴۶.

الأصول است که مرحوم آقای آخوند (رض) در طلیعه کتاب شریفش به عنوان مقدمه در سیزده امر از صفحه ۱ تا صفحه ۸۹ در جلد اول کفایة الأصول بیان نموده است و جلد اول کتاب تشریح الأصول ما می باشد و امیدوارم که خداوند توفیق اتمام کامل شرح دو جلد کفایة الأصول را عنایت فرماید.

در خاتمه از خداوند خواستارم که ثواب تلاشمان را اولاً سبب تعجیل در فرج مولایمان حضرت بقیة الله الاعظم روحی و ارواح العالمین له الفداء قرار دهد و ثانیاً به روح مطهر حضرت امام خمینی (رض) و اساتید معظممان و والدین عزیزم عائد و واصل فرماید.

آمین یا رب العالمین.

قم المقدسه

شیخ حسین نصریان دامغانی

تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲ هجری شمسی

طاق ۱ رجب المرجب ۱۴۳۳ هجری قمری

www.ketab.ir

صفحه	عنوان: بحث الفاظ
۱-۱۰	مقدمه
۱۱-۴۵	أمر أول: أن موضوع كل علم....
۴۶-۷۷	أمر دوم: في الوضع: تعريفه و تقسيمه....
۷۸-۸۲	أمر سوم: في صحة استعمال اللفظ فيما يناسب ما وضع له...
۸۳-۱۰۳	أمر چهارم: في صحة اطلاق اللفظ و ارادة...
۱۰۴-۱۱۶	أمر پنجم: لا ريب في كون الألفاظ بإزاء معانيها من...
۱۱۷-۱۲۱	أمر ششم: توهم الوضع للمركبات غير المفردات...
۱۲۲-۱۴۷	أمر هفتم: في ابتداء عدم صحة السلب و الاطراد...
۱۴۸-۱۵۱	أمر هشتم: للفظ احوال خمسة و هي...
۱۵۲-۱۷۴	أمر نهم: في ثبوت الحقيقة الشرعية و عدمه على...
۱۷۵-۲۹۶	أمر دهم: أن الفاظ العبادات اسام لمخصوص الصحيحة او الأعم...
۲۹۷-۳۱۵	أمر يازدهم: الحق وقوع الإشتراك و ادلته...
۳۱۶-۳۴۴	أمر دوازدهم: اختلفوا في جواز استعمال اللفظ في الذكر...
۳۴۵-۶۱۳	أمر سيزدهم: أنه اختلفوا في أن المشتق...
۶۱۴	فهرست اجمالی
۶۱۵-۶۳۲	فهرست تفصیلی